

Ramon Calm Musoll, un viladrauenc de soca-rel

OSCAR FARRERONS VIDAL

Ramon Calm Musoll, a Viladrau native

En Ramon Calm és un viladrauenc de vuitanta anys que ha viscut i treballat sempre a Viladrau. La seva vida ens mostra la manera com es vivia en una casa de pagès del Montseny i com han evolucionat les feines de la ramaderia i del bosc. En aquest article li fem una entrevista per conèixer aquesta forma de vida passada, però també els inicis de la jardineria al poble de Viladrau, i una visió de la política local que ell ha representat durant setze anys. Tal i com ens explica, es pot estar d'acord amb ell o no, però en Ramon sempre diu el que pensa, i sempre ha actuat mirant pel bé del poble. Com en Ramon segur que hi ha molts altres homes i dones grans en els diferents pobles del Montseny, a qui convé escoltar per no perdre el coneixement d'una forma de vida dura, que avui en dia ens queda molt lluny del nostre imaginari.

Paraules clau: Viladrau, agricultura, política local, Ramon Calm.

Ramon Calm is an eighty-year-old from Viladrau, who has always lived and worked there. His life evidences the way people lived in a Montseny farmhouse and how livestock and forest jobs have evolved ever since. This article contains the interview we made him with the aim at learning more about this past way of life, the beginnings of gardening in the village of Viladrau and at having a vision of the local politics that he has represented for sixteen years. As he explains, and one can either agree with him or not, he has always shared openly his opinions and has always acted looking for the good of the village. Like Ramon, there certainly are many other old men and women in the different villages of Montseny, whose life experience should be known in order to remind us of a hard way of life, which we cannot even imagine nowadays.

Keywords: Viladrau, agriculture, local politics, Ramon Calm.

Fa molts anys que conec en Ramon Calm; quan jo era jovenet sabia que era un reputat jardiner de Viladrau, però poca cosa més en coneixia d'ell. Fa deu anys vaig començar a interactuar-hi més; a vegades em parlava d'una font o d'un carrer del poble, de com havien tallat aquella part del bosc, o dels arbres... Moltes vegades d'algun exemplar en concret: dels dos til·lers a tocar la font dels Vernets, de la noguera que varen plantar per fer ombra a la font de Faig (al veïnat del Prat de l'Orella) i fins i tot del liquidàmbar que vaig plantar a casa meva. Ara, tots dos coincidim com a membres de la Junta de l'associació Amics Aplec de Matagalls, responsabilitat que ha provocat que també tinguem interessos comuns. Tot i això, el que va fer que m'interessés molt per en Ramon va ser quan, el març del 2017, va publicar el seu llibre autobiogràfic *Rosers i bardisses*. Feia molts mesos que en Ramon ja m'havia explicat que estava escrivint la seva biografia, de manera que, quan el 15 d'abril va fer la presentació del llibre a Viladrau, no hi vaig faltar. Vaig començar a llegir el llibre aquella mateixa tarda i no vaig poder anar a dormir fins que el vaig acabar. Tan interessant el vaig trobar! Des d'aleshores encara xerrem de més coses del poble, i va ser l'agost passat quan vaig pensar que una entrevista amb ell seria un bon testimoni històric de com ha evolucionat Viladrau en els darrers vuitanta anys, a la vegada que un article interessant per a les *Monografies del Montseny*. L'entrevista va tenir lloc a mitjan agost del 2024 a la biblioteca *Gorg de Llibres* de Viladrau.

EL PETIT RAMON

En Ramon Calm Musoll va néixer a la masia viladrauena del Molí del Noc, a tocar a la Riera Major, el 21 de gener de 1945, fill de Joan Calm Verdaguer (nascut a Viladrau el 1913) i d'Engràcia Musoll Gispert (nascuda a Arbúcies el 1913). El pare era el masover del Molí del Noc (propietat de Masvidal) on vivien amb els avis paterns, en Ramon Calm Elias (nascut a Vilanova de Sau) i la Dolors Verdaguer Marcé (nascuda a Viladrau), que en varen ser els primers masovers del Molí del Noc. El primer fill del matrimoni Calm Musoll va morir en néixer i el segon ja fou el nostre protagonista, en Ramon Calm. Després van arribar la Soledat (1946), la Roser (1948), el Jordi (1950) i la Maria (1951), l'única dels fills que va néixer a l'hospital de Vic, perquè tots els altres germans ho varen fer a Viladrau. Entre els pares, els avis, els nens i els oncles i les tietes, al Molí del Noc eren una dotzena llarga de colla.

Oscar: Tenint en compte que el Molí del Noc és una masoveria força petita, ja hi cabíeu tots?

Ramon: A la casa hi havia quatre habitacions, una pels avis, una pels pares i els altres dormíem junts en lliteres en les dues restants. Els semi-

soterranis de la casa (que donen a la riera) eren pel bestiar; a la planta baixa hi havia el gran menjador-sala i la cuina, i les quatre habitacions eren al pis de dalt. D'aquesta manera hi cabíem tots, inclòs el bestiar.

O: En aquella època, en general, a les cases de pagès montsenyenes es menjava del que es collia. A Viladrau, a mitjan segle XX, es plantava molta patata i mongeta. Al Molí del Noc expliques que algun diumenge s'hi matava un pollastre o conill i s'hi cuinava un arròs, però, a part d'això, la vostra dieta es basava en patata i mongeta?

R: Si, menjàvem molta patata i mongeta i també molta llet, que era pròpia de les vaques de casa nostra. Abans d'anar a l'escola la meua mare ens feina xocolata desfeta. També agafàvem crancs a la Riera Major per posar-los a l'arròs dels diumenges. Quan amarraves els crancs a la riera eren de color fosc i després a l'arròs quedaven de color vermell. Hi havia molts crancs, els agafàvem amb les mans, però avui en dia no queden crancs a la riera. I també hi pescàvem barbs amb canyes, que també n'hi havia molts.

O: Al Molí del Noc no teníeu ni llum elèctrica ni aigua corrent, que havíeu d'anar a buscar a la font propera com aigua per beure i cuinar. La vida era dura, però, tal i com ho expliques, sembla que éreu feliços oi?

R: Totalment, érem molt feliços, sempre jugant, anant a guardar les vaques. Vivíem distrets amb qualsevol cosa.

O: A part de la feina, al teu llibre també hi expliques els costums de la família, que de ben segur eren els de moltes altres cases de pagès de Viladrau i del Montseny, com ara aplegar-se al vespre per resar el Rosari, i després de sopar a la vora del foc per explicar històries. Quina història recordes més de les que explicaven els teus avis a l'entorn de la llar de foc?

R: Es parlava molt de la guerra. Els avis i els tiets en parlaven molt, però el pare era reticent perquè ho va passar molt malament. Mai ens va explicar com va tornar a casa després de la guerra, però va arribar molt demacrat. A la vora de la llar de foc s'explicaven temes de les collites, de la feina i molta cosa també de xafarderies del poble o d'altres cases.

O: El teu pare va passar-ho malament a la Guerra Civil espanyola i també després al camp de concentració on va haver d'estar internat. Quan tu eres petit, van passar alguns maquis pel Molí del Noc?

R: El meu pare va haver de lluitar en el bàndol republicà i, en canvi, a un germà seu li va tocar lluitar al bàndol franquista. Passada la guerra,

sí que passaven els maquis i a casa els hi donaven menjar sempre, ja que els feien pena. Feia por la presència dels maquis, perquè podia passar la Guardia Civil en qualsevol moment, però tot i això a casa els ajudaven.

O: Malgrat que de petit ja tenies la feina d'anar a treure i guardar les vaques, segur que jugaves molt amb els germans. Fèieu entremaliadures? A què jugàveu?

R: Moltes entremaliadures. Jugàvem a fet i amagar i a construir carros amb fustes que trobàvem. Ens construïem les nostres pròpies joguines. També ens enfilàvem i ens gronxàvem als arbres.

O: A desgrat de la misèria general en què es vivia al país, també hi havia dies especials, com la matança del porc a les masies, i Nadal i Reis al poble. Que en recordes d'aquelles festes?

R: La matança del porc era el dia principal. Es convidava a molts familiars i al vespre a tot el veïnat per celebrar-ho, a vegades érem quaranta persones a sopar. I un altre dia anàvem a una altra masoveria a celebrar la matança del porc allà. De les festes del poble, nosaltres solament anàvem a Rams (a casa la mare ens feia els vestits de primavera i els estrenàvem aquell dia), a la missa del Gall i als Reis.

O: Ja has explicat alguna vegada que, al col·legi, al poble de Viladrau, no vas anar-hi fins als set anys. El mestre només parlava castellà, calia cantar el *Cara al Sol* i els vaillets del poble us tenien una mica discriminats, perquè? T'agradava anar a l'escola?

R: M'agradava molt anar-hi, però tan sols hi anava quatre o cinc mesos l'any perquè tenia d'ajudar a casa; a la tardor a collir castanyes i patates, i a finals de primavera a regar i a vigilar les vaques. Els de pagès ens posàvem al final de classe perquè els altres nens deien que fèiem pudor de vaques. Els dos últims anys anava a l'escola al vespre, de 7h a 9h; hi anava en bicicleta, era de nit. Els pares pagaven els rebuts de les classes, aproximadament 15 pessetes al mes. A la nit, eren set o vuit nois, tant del poble com de les masies.

O: De petit anaves a buscar bolets i castanyes. Suposo que n'hi havia més que no pas ara, oi? Quins bolets t'agradava més caçar?

R: Hi havia molts més bolets, sí. En trobàvem molts, sobretot pinetells, pinenca en dèiem. També carlets a la tardor, i rossinyols i cama-secs a la primavera. A casa en fèiem conserva, dels bolets, i cada diumenge a l'arròs sempre hi havia bolets.

O: Sent un nen vas conèixer al gran cantant líric Marcos Redondo, que passava pel Molí del Noc, on li guardàveu els seus estris de pesca quan anava a pescar a la Riera Major. Recordes alguna anècdota amb ell?

R: M'agradava molt la música i jo volia anar a Viladrau a veure'l cantar quan ell ho feia, però a casa no em van deixar anar-hi, perquè deien que era massa petit. Un dia va venir en Marcos Redondo amb una filla i es va estranyar de veure'ns esmorzar mongetes seques, però és que nosaltres sempre menjàvem mongetes per esmorzar!

O: A Viladrau vas acabar la primària i ja vas plegar dels estudis. Has comentat alguna vegada que el teu pare t'explicava totes les feines del camp i tu, encara sent una criatura, ja hi treballaves de valent, però no tenies clar que volguessis continuar ni amb les feines de pagès ni amb les de bosc, i que fins i tot vas plantejar als teus pares estudiar per a mecànic, però no va poder ser, no?

R: No va poder ser perquè havia de treballar a casa; sempre hi havia molta feina a les cases de pagès, i tothom havia d'ajudar. Ara estic content de no haver estudiat de mecànic perquè el que m'ha agradat més és la jardineria.

Façana sud del Molí del Noc. (Foto O. Farrerons, agost 2010).

EL JOVE RAMON

Passats els anys, els amos de Masvidal van oferir a la família Calm Musoll ser els masovers de la masia de la Noguerola, més gran que el Molí del Noc, amb més camps i més a prop del poble de Viladrau (només a 3.5 km en comptes dels 5 km de distància des del Molí del Noc). En Ramon sols tenia 14 anys, però els seus pares van consultar el seu parer sobre el canvi, donat el seu rol d'hereu de l'explotació agrària.

O: Quina condició vas posar al teu pare per acceptar el canvi de masoveria?

R: Jo volia treballar els camps de la Noguerola amb tractor, però no hi havia cap tractor a Viladrau ni cap masia que hi treballés. Hi havia una persona a Sant Sadurní d'Osormort que es llogava amb el tractor i anava a diferents pobles per llaurar amb el seu vehicle. A la Noguerola, vàrem ser els primers de Viladrau a llogar el tractor, sobretot per llaurar, i després nosaltres passàvem el rasclet.

O: A més d'ajudar al teu pare amb les tasques del camp i del bosc, en aquesta època també vas treballar de camàlic, ajudant a carregar llenya en un camió i a descarregar-lo a Barcelona i en altres llocs. T'agradava anar en el camió?

R: Si, perquè va ser una sortida de casa. Anàvem a veure llocs diferents i dinàvem a diversos pobles. Només ajudava en el camió en temporada d'hivern perquè la resta de l'any teníem molta feina a casa i calia ajudar a l'explotació familiar.

Camps de la Noguerola, després convertits en camp de polo. (Foto O. Farrerons, novembre 2024).

En el seu llibre autobiogràfic (per cert, que actualment està esgotada l'edició), en Ramon explica com es feien els feixos de blat, com es muntaven les garbes, com s'alçava el paller i com es feien les feines del batre, abans no arribessin les màquines als camps viladrauencs. En Ramon recorda com eren les senzilles eines per fer aquestes tasques, algunes de les quals podem veure en el petit museu que el nostre protagonista va obrir al 2023 a l'antic *Garden* de la seva propietat, espai que ell ha anomenat «Racó de Records». A la Noguerola, en Ramon hi va veure com treballava la colla per dallar i segar els camps de blat, feina dura abans no van arribar les màquines segadores. A la masoveria, sempre hi havia tasques a fer: calia llaurar els camps, plantar els naps, les patates, la remolatxa, les mongetes... cada cosa al seu moment i després la recollida i les labors al mas.

O: Tot i l'enorme feina a la Noguerola, en Ramon va tenir temps de conèixer una noia que venia a passar els estius a Viladrau. Anàveu a passar les tardes de festa a una font, amb una botella de cava, però la relació no va anar a més, malgrat que us vau estar escrivint durant molt de temps, oi? Hi havia molta diferència entre la gent de pagès i la de ciutat?

R: Era una noia de ciutat, sí, i ens ho passàvem bé, però la diferència va fer que la relació no prosperés.

Mas la Noguerola des de la carretera. (Foto O. Farrerons, agost 2010).

El pare d'en Ramon no volia parlar de política, tenia molta tórria als comunistes i acceptava el règim de Franco (malgrat que va lluitar en el bàndol republicà), però en Ramon era molt curiós i tenia interès per la política. Tot i que no va aconseguir que el seu pare gastés diners familiars en la compra d'un exemplar de periòdic cada dia, sí que va aconseguir de comprar la «Hoja del Lunes», que només sortia el dilluns, i així és com en Ramon va anar seguint la política.

O: Quan eres jove, qui o què et va influir més en la política?

R: A part d'anar llegint cada dilluns la «Hoja del Lunes», em va influir un tiet que vivia a Barcelona, però de tant en tant venia a casa nostra, i era més aviat antifranquista. Es parlava més de la Guerra Civil que de la Guerra Mundial.

O: En Ramon va fer la instrucció militar al campament de Sant Climent Sescebes, i després va passar la resta del servei en una granja militar a Lleida. Sabem que allà vas menjar bons préssecs, melons i síndries. La vida militar era molt diferent de la Noguerola? Era diferent de la vida de pagès al Montseny?

R: La granja militar era com una gran casa de pagès. S'hi cultivava blat, es plantaven molts arbres fruiters, i teníem porcs, gallines, vaques, etc.. Una enorme masoveria. L'any que hi vaig estar jo vàrem collir setanta mil quilos de cereals.

Podem dir que la joventut d'en Ramon va acabar quan la seva mare va morir sobtadament als 57 anys, omplint de tristesa la família. Poc després, el juny de 1970, la seva germana Soledat es casava i se n'anava de la Noguerola; la seva germana Roser també es va casar i se'n va anar a viure al poble el 1971, i al final el que restava de la família Calm Musoll va abandonar la Noguerola. El 1972 van anar a viure a una de les cases del veïnat de la Solana, a només un quilòmetre del centre del poble.

DE MASOVER A JARDINER

Coincidint amb el canvi de casa, als 27 anys en Ramon va començar a treballar de jardiner amb el seu tiet Pepito. Tot i que la feina era de deu hores diàries, era menys pesada que els camps, les vaques i l'hort de quan estaven a la Noguerola. L'empresa del seu tiet va ser el primer negoci de jardineria de Viladrau, ja que no hi havia tants jardins com ara. Per això, també feien altres tasques per a les floristeries, com per exemple els rams de branques de faig a finals de juliol, i els feixos de molsa i branques d'avet per Nadal. Com que en Ramon estava acostumat a treballar de valent, quan acabava amb la jardineria, anava al tard a feinejar l'hort del restaurant la Barita (a tocar de Masvidal).

O: Era dur treballar l'hort de la Barita?

R: Sí, era molt dur perquè era molt gran i tot es feia sense llaurar, amb la fanga. Per altra banda, amb el pas dels anys em vaig adonar que em quedava sense temps lliure, sense esbarjo.

O: En un principi a la Barita també vas portar el bar i, durant molt de temps, els diumenges t'encarregaves de fer la brasa, quan era l'únic dia que tenies lliure. No t'atabalava tanta feina?

R: Sí, crec que aquí vaig fallar perquè tota la vida vaig treballar massa i ara em trobo amb 79 anys «com una cafetera».

O: Quan el teu tiet es va jubilar, vas fer tractes amb ell i li vas comprar la meitat de l'empresa de jardineria. Has explicat alguna vegada que al principi només tenies sis o set clients i estaves sol treballant, però a poc a poc vas anar guanyant més jardins i va fer falta contractar ajudants. A més sembla que també el tema d'instal·lar reg als jardins va ser una novetat a Viladrau oi?

R: Abans no hi havia regs automàtics perquè els jardins tenien molt poca gespa.

O: Quan jo era petit, el gran jardí de l'hotel Bofill era de sorra, però, quan el vas començar a portar tu, vares planejar un bonic jardí de gespa amb plantes de flor estiuenques. També vas redreçar els jardins de l'Hostal de la Glòria i els jardins dels restaurants de la Masia del Montseny i la Coromina. A Viladrau hi ha hagut un boom dels jardins amb gespa en els darrers decennis; ara quasi totes les cases llueixen gespa. Creus que això serà sostenible a causa del canvi climàtic o caldrà dissenyar jardins preparats per passar estius a quasi 40 graus i sense possibilitat de regar per restriccions de sequera?

R: Tal com va el món, s'haurà de suprimir molta gespa perquè no és sostenible. Així és com ho veig jo ara.

O: La teva empresa de jardineria va anar creixent i tu vas anar invertint en noves màquines i vehicles, fins i tot vas obrir un hivernacle; recordo que bonic que estava ple de plantes en flor. Sembla que al final l'empresa va tenir algun problema de facturació ja que els clients estaven acostumats a pagar tard la feina. A més va coincidir amb la crisi i l'empresa va haver de liquidar-se. Són coses del sistema capitalista. Una vegada vist tot, hauries fet alguna cosa diferent en aquest context?

R: Tenia la idea de comprar les màquines de trinxar les podes, però no vaig arribar-hi a temps i vaig haver de tancar el negoci. Quan jo

treballava de jardiner, comprava quinze mil plantes de flor (alegries, begònies...) tot per als jardins de Viladrau. Les comprava molt petites i les plantàvem i anaven creixent a l'hivernacle. Vàrem treballar molt plantant gespa i plantes de temporada, i també força arbres. I també teníem el negoci del «Garden».

O: Vares tancar l'empresa de jardineria l'octubre de 2012 i als primers anys ho vas passar malament. Com és això, t'enyoraves de la feina?

R: Tanques l'empresa i a l'endemà et despertes al matí i no tens res a fer, sembla que quedes desplaçat. Ho vaig passar malament sí; vaig tenir depressió, fins i tot vaig a anar al metge, al psiquiatre, que em va dir que «havia de fer un hort per distreure'm» i el vaig deixar plantat, clar. Amb les hores d'hort que he dedicat a la meva vida! Ara ja no estic deprimit.

POLÍTICA LOCAL

El 1977 en Ramon es vas afiliar al partit polític Convergència Democràtica de Catalunya. Al seu llibre autobiogràfic, explica que hi havia molta feina política ja que era una cosa innovadora, moltes reunions a Viladrau, a Vic, i a altres llocs de la comarca i a Barcelona. En Cinto del supermercat Spar, que era el coordinador local de Convergència, li va proposar d'anar a les llistes de Convergència per les primeres eleccions municipals del poble, i en Ramon va sortir elegit regidor. En Ramon Calm ha estat a l'ajuntament quatre mandats, dos en l'equip del govern de l'alcalde Josep Pagespetit i dos més a l'oposició.

O: Quin resum i quina vivència t'emportes del teu pas per la política local montsenyenca durant els setze anys en què hi vas estar?

R: Quan vaig començar a pensar en la política, vaig anar a tots els mítings que es van fer l'any 1977, a Granollers, Barcelona, Girona, Centelles, etc.. per triar un partit polític que representés les meves idees, i vaig decidir entrar a Convergència perquè em va semblar que eren els més centrats. Vaig ajudar al màxim en tot el que vaig poder; ara me'n penedeixo d'haver ajudat tant.

O: M'has explicat que sempre deien que tu eres socialista, com és això?

R: En les reunions de Convergència, quan es plantejaven diferents opcions, jo sempre votava les propostes més esquerranes. Però no vaig voler entrar mai a Esquerra Republicana de Catalunya.

O: Segurament el tema més espinós del vostre equip de govern va ser quan vàreu redactar (amb un equip d'arquitectes) el planejament urbà de Viladrau, les anomenades Normes Subsidiàries. Les normes

fixen els criteris d'urbanització, les zones verdes, els nous carrers, les afectacions... Vares explicar que algun veí, disgustat amb el planejament, et va retirar la salutació. Malgrat tot l'enrenou, es van aprovar a inicis de 1987. Estàs content de com, en els anys, s'ha anat desenvolupant el planejament i veure com allò que estava dibuixat en el plànol ara és una realitat?

R: Va ser molt problemàtica l'aprovació de les Normes Subsidiàries. Jo entrava al bar i aleshores tothom callava i canviava de tema; notava que no volien parlar amb mi de certes coses. Actualment estem al 2024 i encara el poble està gaudint de les normes aprovades. Ara s'ha d'aprovar el Pla d'Ordenació Urbanística de Viladrau (POUM), que segurament s'aprovarà aquest any, i espero que sigui un bé per al poble, com ho va ser el plànol que nosaltres vàrem aprovar.

O: A vegades hi ha comentaris sobre la falta d'unes directrius clares i específiques sobre l'estil arquitectònic de les cases que es construeixen a Viladrau. Unes cases es construeixen d'una manera i unes altres de diferent. Hi ha cases que semblen més d'un poble de platja que no pas d'un poble del Montseny amb força pluviometria. Habitatges amb sostres plans, sense ràfecs, de parets blanques... Creus que l'ajuntament hauria de vetllar per, més enllà de la normativa urbanística que fixa les alineacions i els aprofitaments urbans, definir un estil arquitectònic de com haurien de ser les noves cases que es construeixen a Viladrau?

R: Jo crec que sí, que caldria definir la forma de construir a Viladrau. Crec que les dues parts polítiques del poble, que moltes vegades estan oposades en tot, s'haurien de posar d'acord amb les decisions més importants de Viladrau. Per exemple decidir com han de ser les cases, on posar el nou dispensari o el nou col·legi. En les grans decisions s'han oposat els uns als altres, sense buscar el bé comú del poble.

O: Les Normes Subsidiàries que va aprovar el vostre grup municipal van aconseguir que l'antic Park Hotel, un projecte abandonat d'hotel de luxe, situat al turó de les Farigoles, fos qualificat d'equipament per al poble. Amb els anys es va poder rehabilitar i constituir allà el Centre Cultural Europeu de la Natura, avui Espai Montseny. El lloc és bonic, però encara ho era més quan conservava darrere seu el bosquet de grans alzines. Quan tu estaves a l'oposició, l'aleshores equip municipal va optar per escollir aquell bosquet com a zona per construir la nova escola i es va talar el bosc. Recordo que vas escriure cartes als diaris i vas recollir firmes per evitar-ne la tala, però va ser en va. Encara trobes que va ser un error construir la nova escola allà?

R: Jo em moriré amb la recança del que aquell equip de govern va aprovar, malgrat els esforços que hi vaig dedicar per evitar-ho. Resulta que ara seria una zona de refugi climàtic i aleshores ho van talar tot. S'hi feia cinema a la fresca, l'associació Amics del Montseny hi presentava el premi poètic, fins i tot s'hi ballaven sardanes. I ara tot això no pot ser.

Ramon Calm fotografiat a finals d'abril 2025 (arxiu Oscar Farrerons).

ACOMIADAMENT

En Ramon va anunciar a l'abril de 1995 que renunciava a tornar-se a presentar a les eleccions municipals, després de setze anys a l'ajuntament. En aquella legislatura va ser nomenat Jutge de Pau de Viladrau, crec que amb molt bon criteri ja que és un home que sap escoltar i, a més a més, sempre busca solucionar els problemes sense complicacions. Recordo que a l'octubre de 2015 li van fer un reconeixement oficial per la seva dedicació com a Jutge de Pau durant 20 anys. Hem parlat de la seva infantesa, la seva joventut, de tot el que va treballar al camp, al bosc i als jardins. En Ramon ha plantat molts arbres, ha escrit dos llibres i ha obert el seu particular museu amb eines antigues.

O: Com veus el Viladrau actual? És un poble de muntanya preparat per als reptes futurs que venen cap a nosaltres? Podrà Viladrau mantenir l'esperit montsenyenc molts més anys?

R: Abans opinava que Viladrau seria sempre fresc, sobretot a les nits de l'estiu, però ara em retracto perquè veig que hi estem patint molta calor i el canvi climàtic ens afecta molt. Ja estem amb restriccions de sequera. Jo crec que continuarà l'esperit montsenyenc a Viladrau, i que hi haurà un transport públic volador que ens portarà en mitja hora a la platja. Al poble hi ha molta gent nouvinguda i això pot ser una font de canvis. Molts dels que venen de fora fan teletreball. Em sembla que a Viladrau no hi ha prou «cultura d'arbres», gent que estimin els arbres i els mantinguin. Es tallen massa arbres a Viladrau.

Ens acomiadem d'en Ramon després de quasi tres hores xerrant. A nosaltres ens queda la feina de bastir tota l'entrevista en forma d'article perquè vosaltres el pugueu llegir, mentre en Ramon va cap al concert que té lloc just a tocar la biblioteca, en el marc del Festival de Música d'Estiu de Viladrau, perquè en Ramon, a més d'una intensa vida montsenyenca i el seu interès pels arbres i la política, també és un enamorat de la música.

En Ramon i l'autor d'aquest article al «Racó de Records». (Foto Rosa Pasaret, agost 2024).